

רמת הבחינה : גמר
מועד הבחינה : מועד קיץ תש"ף, 2020
היקף הבחינה : 2 יח"ל
מספר שאלון : 997102

תיכונות
ככה עולים כיתה בחיים

אזרחות

מחונן

א. משך הבחינה: שעתיים וחצי.

ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה, בשאלון זה ארבעה פרקים:

פרק ראשון	$30 = (3 \times 10)$ נקודות
פרק שני	$40 = (2 \times 20)$ נקודות
פרק שלישי	$10 = (1 \times 10)$ נקודות
פרק רביעי	$20 = (2 \times 10)$ נקודות
	סה"כ: 100 נקודות

ג. חומר עזר מותר בשימוש: אין

ד. מלאו את הפרטים הבאים:

פרטי הנבחן:	פרטי מרכז ההשכלה:										
מספר הנבחן ברשימה: _____	שם המוסד: _____										
שם משפחה + פרטי: _____	שם היישוב: _____										
ת.ז. <table border="1"><tr><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td></tr></table>											שם מרכז הבחינה: _____

שם המעריך: _____
ציון הבחינה: _____

בהצלחה!

פרק ראשון (30 נקודות)

לפניכם עשר שאלות. עליכם לסמן את התשובה הנכונה ביותר (לכל תשובה נכונה 3 נקודות).

1. מה מהיסודות הבאים אינו חיוני להקמת מדינה?
 - א. אוכלוסייה
 - ב. כסף
 - ג. שלטון

2. מהו רוב יחסי?
 - א. הכרעות המתקבלות על פי מספר הקולות הרב ביותר של המשתתפים בהצבעה
 - ב. הכרעות המתקבלות על פי רוב הגדול מ-50% של המשתתפים בהצבעה
 - ג. הכרעות המתקבלות על פי רוב של 2/3 או יותר מהמשתתפים בהצבעה

3. מי מהחוקים הבאים הוא ביטוי למדינה יהודית:
 - א. חוק שעות עבודה ומנוחה
 - ב. חוק יסוד הממשלה
 - ג. חוק חופש המידע

4. אחת מהדרכים המביאות לסיום כהונתה של הכנסת בישראל היא:
 - א. בג"ץ מחליט בצו שהכנסת פעלה שלא כראוי
 - ב. היועץ המשפטי לממשלה מתחיל לחקור את ראש הממשלה
 - ג. אי אישור תקציב המדינה

5. לפי הגישה הליברלית, רמת המעורבות של המדינה בחיי הפרט היא:
 - א. גבוהה יחסית
 - ב. נמוכה יחסית
 - ג. אין קשר בין מדיניות ליברלית לבין רמת המעורבות

6. אילו מהתפקידים הבאים איננו תפקידו של ראש הממשלה?
- להרכיב את הממשלה ולקבוע את תפקידי השרים
 - לקבוע את סדר היום של הממשלה
 - לבחור את נשיא המדינה**
7. ערעור על פסק דין שניתן בבית המשפט השלום ניתן להגיש ל:
- בית משפט לתעבורה
 - בית משפט מחוזי**
 - בית משפט עליון
8. הכנסת היא:
- הרשות השופטת
 - הרשות המחוקקת**
 - הרשות המבצעת
9. בחלק ההצהרתי במגילת העצמאות יש פנייה אל:
- ממשלת ארצות הברית
 - מדינות ערב השכנות**
 - ממשלת בריטניה
10. דמוקרטיה עקיפה יצוגית מהי?
- בחירה של נציגים ומוסדות של השלטון, ונציגים אלו מייצגים את רצון הבוחרים**
 - התאספות של האזרחים שמקיימים דיון בבעיות סדר היום ושותפים בהחלטות
 - שלטון של אדם אחד אשר מחליט וקובע מה יהיה במדינה

פרק שני (40 נקודות)

עליכם לענות על שתיים מתוך ארבע השאלות 11 - 14 (לכל תשובה מלאה 20 נקודות).

11. הכנסת בישראל

- א. ציינו והסבירו שניים מתפקידי הכנסת בישראל. (10 נק')
- יש לקבל תשובות הכוללות את אחד מהתפקידים הבאים (יתקבלו גם תפקידים נוספים):
חקיקת חוקים - הכנסת מחוקקת את חוקי המדינה. פיקוח על הממשלה - הכנסת מפקחת על הממשלה/ רשות מכוונת/ ייצוג האזרחים/ בחירת בעלי תפקידים מסוימים.
- ב. ציינו והסבירו הבדל אחד בין הצעת חוק ממשלתית להצעת חוק פרטית. (10 נק')
- יש לקבל את תשובה הכוללת את ההבדל הבא (יתקבלו גם הבדלים נוספים): הצעת חוק ממשלתית מגיעה לקריאה ראשונה ואילו הצעת חוק פרטית צריכה לעבור קריאה טרומית וועדה להכנת קריאת החוק לפני הקריאה הראשונה.

12. אזרחות בישראל

- א. ציינו והסבירו שתיים מהדרכים לקבלת אזרחות בישראל. (10 נק')
- יש לקבל תשובות הכוללות שניים מהדרכים הבאות: מתוקף חוק השבות/ מכוח הישיבה בארץ/ מכוח הלידה/ מכוח הלידה והישיבה במדינת ישראל/ מכוח ההתאזרחות/ מכוח ההענקה.
- ב. תארו והסבירו שניים מהחובות של אזרח ישראלי. (10 נק')
- חובת הציות לחוק/ חובות על פי חוק למשל, תשלום מיסים.

13. גלובליזציה

- א. ציינו והסבירו שניים מהגורמים לתהליכי הגלובליזציה. (10 נק')
- יש לקבל תשובות הכוללות שניים מהגורמים הבאים (יתקבלו גם גורמים נוספים):
התפתחות טכנולוגית/התפתחות התחבורה/תהליכים פוליטיים - כלכליים.
- ב. ציינו והסבירו שתיים מההשלכות של הגלובליזציה על מדינת הלאום. (10 נק')
- יש לקבל תשובות הכוללות שתיים מההשלכות הבאות (יתקבלו גם השלכות נוספות):
שפה/ תרבות.

א. ציינו והסבירו שתיים מהדרכים להיותה של הרשות השופטת בלתי תלויה. (10 נק')
יש לקבל תשובות הכוללות שתיים מהדרכים הבאות (יתקבלו גם הדרכים נוספות):
מרות החוק/ תנאי העסקת השופטים, למשל, השכר נקבע ע"י הכנסת ומשך הכהונה
(פרישה בגיל 70)/ חסינות השופטים.

ב. הציגו את "הזכות להליך הוגן". הסבירו את חשיבותה של זכות זו. (10 נק')
הזכות להליך הוגן: כל אדם זכאי להליך משפטי הוגן. אדם הוא חף מפשע עד שלא הוכחה
אשמתו. דוגמות (יתקבלו גם דוגמות נוספות): אדם זכאי לדעת במה הוא נאשם ולראות מהן
הראיות נגדו, ייצוג ע"י עורך דין/ זכות לערעור/ שופטים בלתי תלויים.

פרק שלישי (10 נקודות)

עליכם לענות על שאלה אחת בלבד מן השאלות 15 - 16 (לכל תשובה מלאה 10 נקודות).

15. ועד העובדים של נהגי אוטובוסים באחת החברות השבית את הפעילות בכל הקווים הפועלים בארץ בשל סכסוך עבודה. הדבר גרם לשיבושים רבים בקווי התחבורה הציבורית.

א. ציינו והסבירו באיזו זכות פגעה שביתת נהגי האוטובוס. (5 נק')
הזכות חופש התנועה

ב. נמקו את תשובתכם על פי האירוע. (5 נק')

16. בכניסה לקניון עומד שומר ובודק את כל האנשים הנכנסים לקניון. השומר לא מאפשר לאף אדם להיכנס לקניון ללא בדיקה. גברת שלא הסכימה לבדיקה בתיק שלה לא נכנסה לקניון.

א. ציינו והסבירו באיזו זכות עוצר עובד הקניון כל אדם שנכנס (5 נק')
הזכות לחיים וביטחון

ב. נמקו את תשובתכם על פי האירוע. (5 נק')

פרק רביעי (20 נקודות)

עליכם לענות על שתיים מתוך ארבע השאלות 17 - 20 (לכל תשובה מלאה 10 נקודות).

17. ישראל כמדינה יהודית ודמוקרטית

- א. הציגו והסבירו שני מוסדות המבטאים את אופייה של מדינת ישראל כמדינה יהודית. (5 נק')
יש לקבל תשובות הכוללות שניים מהמוסדות הבאים (יתקבלו גם מוסדות נוספים):
הכנסת/ משרד הקליטה/ הסוכנות היהודית/ קרן קיימת לישראל/ הרבנות הראשית/ בתי דין רבניים/ מועצות דתיות/ משרד לשירותי דת.
- ב. הציגו והסבירו שני סמלים המבטאים את אופייה של מדינת ישראל כמדינה יהודית. (5 נק')
דגל המדינה / סמל המדינה / המנון "התקווה"

18. נשיא המדינה

- א. ציינו והסבירו את תהליך הבחירה של הנשיא בישראל. (5 נק')
כל אזרח ישראלי כשיר להיות מועמד לנשיא המדינה, בתנאי שלפחות עשרה חברי כנסת יתמכו במועמדותו. מי מבין המתמודדים שקיבל את קולותיהם של לפחות 61 מבין כל חברי הכנסת, נבחר לנשיא. אם אין רוב למועמד אחד יתקיים סיבוב הצבעה נוסף בין המועמדים המובילים, כך עד שיהיה מועמד שיזכה ברוב הקולות. הבחירה לנשיא הינה חשאית. נבחר לשבע שנים ולכהונה אחת.
- ב. תארו את סמכות החנינה של הנשיא במדינת ישראל. (5 נק')
לנשיא יש שיקול דעת להחליט לאחר החלטת בית המשפט האם להעניק חנינה מלאה שמשמעותה מחיקת העבירה והסרת ההרשעה של העבריין או, הענקת הקלה בעונש שמשמעותה הפחתת עונשו של עבריין שהוטל עליו על ידי בית המשפט למרות שההרשעה נשארת בעינה.

19. השלטון המקומי

א. ציינו והסבירו שניים מסוגי הרשויות המקומית הקיימות בישראל. (5 נק')
עירייה, מועצה מקומית ומועצה אזורית.

ב. ציינו והסבירו שניים מתפקידיה של הרשות המקומית. (5 נק')
יש לקבל תשובות הכוללות שניים מהתפקידים הבאים (יתקבלו גם תפקידים נוספים)
קידום ופיתוח היישוב / אספקת שירותים ממלכתיים כגון חינוך, רווחה, דת / אספקת שירותים מקומיים של ניקיון, תברואה, כבישים, ביוב, תאורה ועוד.

20. המיעוטים ישראל

א. הציגו והסבירו שתיים מהסיבות לשינוי שחל בחברה הערבית בישראל מחברה מסורתית לחברה מודרנית. (5 נק')
חוק חינוך חובה ועליית ערך ההשכלה, שינוי במעמד האישה ועוד.

ב. הציגו והסבירו שני מאפיינים עיקריים של אחת מקבוצות המיעוט בישראל. (5 נק')
שני מאפיינים של אחת הקבוצות הבאות: ערבים, דרוזים, בדואים וצ'רקסים.

בהצלחה!